

VALMIERAS PILSĒTAS PAŠVALDĪBA
VALMIERAS 2. VIDUSSKOLA

Reģistrācijas Nr.LV90000043403, juridiskā adrese: Lāčplēša iela 2, Valmiera, LV-4201
Izglītības iestādes reģistrācijas Nr.2513901058., iestādes adrese Raiņa iela 11, Valmiera, LV-4201
Tālrunis 64281559, fakss 64207548, e-pasts: v2v@valmiera.edu.lv, www.valmiera.lv

APSTIPRINĀTS
ar Valmieras 2.vidusskolas direktora
2019.gada 28. augusta rīkojumu Nr. 09.232/1.8/19/20-1

**Valmieras 2.vidusskolas struktūrvienības “Varavīksne”
Drošības tehnikas noteikumi bērniem**

*Izdoti saskaņā ar 24.11.2009. MK noteikumiem
Nr. 1338 „Kārtība kādā nodrošināma bērnu
drošība izglītības iestādes un to organizētajos pasākumos”*

1. Valmieras 2.vidusskolas (turpmāk – Skola) struktūrvienības “Varavīksne” (turpmāk – PII) drošības tehnikas noteikumi bērniem (turpmāk – Noteikumi) ir saistoši un ievērojami visiem PII izglītojamajiem (turpmāk – bērni), PII darbiniekiem un bērnu likumiskajiem pārstāvjiem - vecākiem vai aizbildņiem (turpmāk – vecāki);
2. Noteikumi nosaka:
 - 2.1. Ekskursiju un pārgājienu organizēšanas kārtību (Pielikums Nr.1);
 - 2.2. Sporta sacensību un nodarbību organizēšanas kārtību (Pielikums Nr.2);
 - 2.3. Masu pasākumu organizēšanas un norises kārtību (Pielikums Nr.3);
 - 2.4. Bērnu rīcību nodarbību telpās, kurās ir iekārtas un vielas, apdraudošas bērnu drošību un veselību, drošību mācību laikā un mācību nodarbību starplaikos (Pielikums Nr.4);
 - 2.5. Bērnu rīcību ugunsdrošības ievērošanā (Pielikums Nr.5);
 - 2.6. Bērnu rīcību elektrodrošības ievērošanā (Pielikums Nr.6);
 - 2.7. Bērnu rīcību pirmās palīdzības sniegšanā (Pielikums Nr.7);
 - 2.8. Bērnu rīcību ekskursijās un pārgājienos (Pielikums Nr.8);
 - 2.9. Bērnu drošību un rīcību masu pasākumos (Pielikums Nr.9);
 - 2.10. Bērnu drošību sporta sacensībās un nodarbībās (Pielikums Nr.10);
 - 2.11. Bērnu rīcību ekstremālās situācijās (Pielikums Nr.11);
 - 2.12. Bērnu rīcību nestandarta situācijās (Pielikums Nr.12);
 - 2.13. Ceļu satiksmes drošību bērniem (Pielikums Nr.13);
 - 2.14. Bērnu drošību pie ūdenstilpnēm un uz ledus (Pielikums Nr.14);
 - 2.15. Bērnu personīgās higiēnas un darba higiēnas ievērošanu (Pielikums Nr.15);
3. Bērnu instruēšanas kārtība:
 - 3.1. Kārtējā mācību gada 1. septembra nedēļā grupu skolotāji instruē bērnus par:
 - 3.1.1. Iekšējās kārtības noteikumiem bērniem;
 - 3.1.2. Bērnu rīcību ugunsdrošības ievērošanā;
 - 3.1.3. Bērnu rīcību elektrodrošības ievērošanā;
 - 3.1.4. Bērnu rīcību pirmās palīdzības sniegšanā;
 - 3.1.5. Evakuācijas plānu.
 - 3.1.6. Bērnu rīcību nodarbību telpās, kurās ir iekārtas un vielas, apdraudošas bērnu drošību un veselību, drošību mācību laikā un mācību nodarbību starplaikos.
 - 3.2. Kārtējā mācību gada Janvārī grupu skolotāji instruē bērnus par:
 - 3.2.1. Bērnu rīcību nodarbību telpās, kurās ir iekārtas un vielas, apdraudošas bērnu drošību un veselību, drošību mācību laikā un mācību nodarbību starplaikos.
 - 3.3. Pirms katras ekskursijas, pārgājiena vai pastaigas ārpus iestādes teritorijas grupu skolotāji, vai pedagogi instruē bērnus par:
 - 3.3.1. Bērnu rīcību ekskursijās un pārgājienos;
 - 3.3.2. Ceļu satiksmes drošību bērniem.
 - 3.4. Pirms katra iestādes organizēta pasākuma, sporta pasākuma grupu skolotāji vai pedagogi instruē bērnus par:
 - 3.4.1. Bērnu drošību masu pasākumos;

- 3.4.2. Bērnu drošību sporta pasākumos un fiziskās izglītības nodarbībās;
 - 3.4.3. Ja attiecināms, tad par bērnu rīcību nodarbību telpās, kurās ir iekārtas un vielas, apdraudošas bērnu drošību un veselību;
 - 3.4.4. Bērnu rīcību ekstremālās situācijās;
 - 3.4.5. Bērnu rīcību nestandarta situācijās;
 - 3.4.6. Citiem drošības tehnikas noteikumiem, atbilstoši pasākuma saturam un norises vietai.
- 3.5. Pēc veiktās instruktāžas grupas skolotājs vai pedagogs fiksē konkrētās dienas datumu instruktāžu lapā;
 - 3.6. Izglītojamā neierašanās gadījumā grupas skolotājs vai pedagogs ir atbildīgs veikt instruktāžu individuāli, izdarot ierakstu Instruktāžas lapā ar konkrētās dienas datumu.
- 4. Grozījumus noteikumos var ierosināt lektādes dibinātājs, lektādes direktors, pedagoģiskā padome, lektādes padome. Tos apstiprina lektādes direktors.

Ekskursiju un pārgājienu organizēšanas kārtība

1. Plānojot un organizējot ekskursiju vai pārgājienu PII darbinieki rīkojās atbilstoši Valmieras 2.vidusskolas darba kārtības noteikumiem un Noteikumiem;
2. Pirms došanās ekskursijā vai pārgājienā grupas skolotājs vai pedagogs (turpmāk – atbildīgā persona) iesniedz lektādes direktoram rakstisku iesniegumu, kurā norādīts ekskursijas mērķis, maršruts, ilgums, dalībnieku saraksts, vecums, pārvietošanās veids, nakšņošanas vieta, saziņas iespējas un pirmās palīdzības sniegšanas iespējas;
3. Ekskursijās un pārgājienos līdz jābūt:
 - 3.1. Pirmās palīdzības aptieciņai;
 - 3.2. Dzeramajam ūdenim;
 - 3.3. Galvas segām (karstajā laikā).
4. Pastaiga (organizēta pirmsskolas vecuma bērnu grupas pārvietošanās, nepārsniedzot trīs kilometru lielu attālumu ārpus PII teritorijas) līdz 30 bērniem grupā tiek organizēta vismaz divu pieaugušo pavadībā, no kuriem viens ir atbildīgais pedagogs. Pirms došanās pastaigā atbildīgais pedagogs izdara ierakstu pastaigu reģistrācijas žurnālā, norādot pastaigas datumu, maršrutu, ilgumu, dalībnieku skaitu.
5. Atbildīgās personas funkcijas:
 - 5.1. Nodrošināt nelaimes gadījumā cietušajam pirmās palīdzības sniegšanu notikuma vietā un, ja nepieciešams, izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību vai organizēt cietušā nogādāšanu ārstniecības iestādē;
 - 5.2. Par nelaimes gadījumu nekavējoties informēt lektādes administrāciju un cietušā vecākus;
 - 5.3. Bīstamā situācijā pārtraukt ekskursiju un informēt lektādes administrāciju;
 - 5.4. Vismaz trīs darbā dienas pirms ekskursijas vai pārgājiena organizēšanas nodrošināt vecāku informēšanu par ekskursijas mērķi, maršrutu, ilgumu, pārvietošanās veidu, saziņas iespējām un pirmās palīdzības sniegšanas iespējām;
 - 5.5. Vecāki informē atbildīgo personu par sava bērna veselības traucējumiem vai specifiskām īpatnībām, ja tam nepieciešama īpaša uzmanība, kā arī par iespējām sazināties ar viņiem.

Sporta sacensību un nodarbību organizēšanas kārtība

1. Plānojot un organizējot sporta sacensības PII darbinieki rīkojas atbilstoši Valmieras 2.vidusskolas darba kārtības noteikumiem un Noteikumiem;
2. Organizējot sporta sacensības un nodarbības sporta skolotājs vai cits atbildīgais darbinieks iepazīstina izglītojamos ar drošības tehnikas noteikumiem atbilstoši nodarbības saturam vai sacensību veidam;
3. Sporta sacensības un nodarbības (izņemot specifiskos sporta veidos apvidū) rīkojamās sporta bāzēs vai sporta nodarbībām pielāgotās telpās, kas atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;
4. Rīkojot sporta sacensības un nodarbības īrētās telpās, atbildīgā persona pārliecinās par telpu un to aprīkojuma piemērotību attiecīgajam pasākumam un iepazīstas ar uzraudzības dienestu atzinumiem par telpu atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;
5. Sporta sacensības un nodarbības notiek tikai tādos laika apstākļos, kas neapdraud bērnu veselību un drošību;
6. Sporta sacensības rīko tikai ārstniecības personas klātbūtnē vai lestādes direktora norīkotās par pirmās palīdzības sniegšanu atbildīgās personas klātbūtnē;
7. Rīkojot vairāku izglītības iestāžu sporta sacensības, sacensību organizētājs ievēro šo noteikumu Pielikuma Nr.3 prasības;
8. Atbildīgā persona nodrošina minēto drošības noteikumu ievērošanu un personīgu klātbūtni sporta sacensību un nodarbību laikā;
9. Pirms piedalīšanās vairāku izglītības iestāžu sporta sacensībās atbildīgā persona iesniedz lestādes direktoram rakstisku iesniegumu, kurā norādīts sacensību laiks, vieta, pārvietošanās iespējas, bērnu saraksts, personas dati un datums, kad bērns iepazīstināts ar drošības noteikumiem;
10. Lestādes medmāsa vai grupas audzinātājs informē sporta skolotāju par izglītojamā veselības stāvokli katru reizi pēc slimības, traumas vai gadījumos, ja izglītojamam ir ar ārsta izsniegto zīmi noteiktas īpašas prasības vai nosacījumi dalībai sporta nodarbībās vai sacensībās.

Masu pasākumu organizēšanas un norises kārtība

1. Par masu pasākumu PII tiek uzskatīts tāds pasākums, kurā piedalās 100 un vairāk dalībnieku;
2. Plānojot un organizējot masu pasākumus PII darbinieki rīkojas atbilstoši Valmieras 2.vidusskolas darba kārtības noteikumiem un Noteikumiem;
3. Pirms masu pasākuma atbildīgā persona pārliecinās par telpu un tehniskā nodrošinājuma piemērotību attiecīgajam pasākumam un atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;
4. Atbildīgā persona saskaņo ar leštādes direktoru masu pasākuma plānu, kurā norādīts norises laiks, vieta, aptuvenais dalībnieku skaits, tehniskais nodrošinājums, tā atbilstība ekspluatācijas drošības prasībām un veicamie drošības pasākumi;
5. Par pasākuma drošību un organizāciju atbild ar leštādes direktora rīkojumu nozīmēta atbildīga persona;
6. Atbildīgās personas pienākumi, organizējot Izglītojamo drošību masu pasākumā:
 - 6.1. Saskaņot ar leštādes direktoru pasākuma plānu. Plānā norāda attiecīgā pasākuma norises laiku, vietu, aptuveno dalībnieku skaitu un veicamos drošības pasākumus;
 - 6.2. Pirms pasākuma pārbaudīt telpu un tehniskā nodrošinājuma piemērotību attiecīgajam pasākumam un atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām (telpā jābūt divām izejām, evakuācijas ceļiem jābūt brīviem);
 - 6.3. Pasākuma laikā atrasties telpā un sekot, lai tiktu ievēroti ugunsdrošības noteikumi, kā arī citi drošības nosacījumi;
 - 6.4. Sekot, lai telpas netiktu pārblīvētas ar apmeklētājiem, ņemot vērā normatīvajos aktos noteikto platību uz vienu cilvēku;
 - 6.5. Nepieciešamības gadījumā informēt pašvaldības policiju par masu pasākuma norises laiku un vietu;
 - 6.6. Rīkoties nestandarta un ekstremālās situācijās, neizraisot paniku;
 - 6.7. Nodrošināt nelaimes gadījumā cietušajam pirmās neatliekamās palīdzības sniegšanu.
 - 6.8. Atbildīgā persona nepieciešamības gadījumā organizē pasākuma dalībnieku evakuāciju, veic operatīvā dienesta izsaukšanu, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību.
7. Drošības pasākumi, organizējot masu pasākumus:
 - 7.1. Nelietot specefektus, kuros izmantotas veselībai kaitīgas vielas;
 - 7.2. Sekot, lai nepieciešamības gadījumā netraucētu dalībnieku evakuācijai;
 - 7.3. Pasākuma apgaismošanai izmantot tikai slēgtos elektriskos vadus ar standarta dakšām un rozetēm.

Bērnu rīcība nodarbību telpās, kurās ir iekārtas un vielas, apdraudošas bērnu drošību un veselību

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā nodrošināma bērnu drošība grupās un telpās, kuras ir iekārtas un vielas, kas var apdraudēt drošību un veselību;
2. Ar noteikumiem bērnu iepazīstina ne retāk kā divas reizes gadā un katru reizi pirms tādu jaunu darbu uzsākšanas, kuri var apdraudēt bērnu drošību un veselību;
3. Par bērnu iepazīšanos ar drošības noteikumiem faktu grupas skolotāja veic ierakstu instruktāžu lapā;
- 4. Drošības noteikumi pirmsskolas izglītības grupās**
 - 4.1. Jebkurai bērnu darbībai PII jānotiek tikai grupas skolotājas uzraudzībā;
 - 4.2. Nodarbības laikā jābūt disciplinētiem un precīzi jāizpilda grupas skolotāja norādījumi;
 - 4.3. Nodarbības izmantojamie rokdarbu darbarīki jāievieto speciāli tiem paredzētās kārbīnās vai maisiņos;
 - 4.4. Lietojot asus priekšmetus, lai izvairītos no savainojumiem, nedrīkst pavērst griezošo vai durošo instrumenta daļu pret sevi vai saviem grupas biedriem;
 - 4.5. Pirms nodarbības grupas skolotāja pārbauda, vai izmantojamās ierīces ir darba kārtībā un nav bojātas, bojātas ierīces lietot aizliegts;
 - 4.6. Inventārs, ko izmanto bērnu patstāvīgai darbībai, tiek uzglabāts bērniem pieejamās vietās, ne augstāk par bērna krūšu kurvja augstumu;
 - 4.7. Instrumentus izmantot atbilstoši uzdotajiem uzdevumiem un paredzētajiem mērķiem, aizliegts dot bērniem darbībai pieaugušo instrumentus un rīkus;
 - 4.8. Darbā ar instrumentiem izpildīt tikai grupas skolotāja atļautās darbības;
 - 4.9. Veicot darbu ar instrumentiem ievērot grupas skolotāja norādījumus, kā arī drošus darba paņēmienus.
 - 4.10. Ievērot tīrību un kārtību telpā un darba vietā, kā arī personīgās higiēnas prasības(izmantot tikai savus higiēnas piederumus - ķemmi, salvetes utt.);
 - 4.11. Lieto instrumentus, kas paredzēti praktiskam darbam tikai ar skolotāja atļauju!;
 - 4.12. Pa grupas telpu pārvietoties nesteidzoties un negrūstot citus bērnus;
 - 4.13. Ja jāpārvieto uz citu vietu savs krēslīņš, tad to darīt uzmanīgi, nedrīkst celt virs galvas!;
 - 4.14. Nekāpt grupas telpā uz mēbelēm (plauktiem, galdiem, krēsliem) ar kājām , jo tas var gāzties.
 - 4.15. Ja nepieciešama kāda lieta, ko bērns nevar aizsniegt, palūdz to skolotājam;
 - 4.16. Neļaut liekties ārā pa logu!;
 - 4.17. Nelēkāt pa gultu, lai to nesalauztu un negūtu traumas;
 - 4.18. Rotaļlietas domātas, lai ar tām rotaļātos. Nemētāties ar tām, lai netrāpītu grupas biedram , neizsistu logam stiklu, tādējādi savainot sevi un citus;
 - 4.19. Nekādā gadījumā nemēģināt ēst zāles, nogaršot mikstūras. Ja tās nonākušas bērna rokās, atdot tās skolotājam;
 - 4.20. Ziņo skolotājam, ja pamana kāda bērna rīcībā esošas tabletes;
 - 4.21. Atpazīst bīstamās vielas pēc iesaiņojuma brīdinājuma simboliem. Tikai pieaugušie drīkst rīkoties ar tām;
 - 4.22. Nekad neostīt vielas un materiālus, pirms grupas skolotājs nav to atļāvis;
 - 4.23. Lai noteiktu vielas smaržu, trauku nedrīkst tuvināt sejai. Vielas smaržu noteikt ar plaukstu izdarot kustību virs trauka atveres pret sevi;
 - 4.24. Nepārbaudīt vielas garšu.
- 5. Drošība mācību laikā un mācību nodarbību starplaikos**
 - 5.1. Grupas telpā pārvietoties mierīgi, neskrienot.
 - 5.2. Nodarbības laikā izglītojamam atrasties savā vietā, bez grupas skolotāja uzaicinājuma savu vietu neatstāt.
 - 5.3. Aizliegts šūpoties krēslā, bakstīt apkārt sēdošos ar zīmuli, otu, šķērēm vai ar citiem asiem priekšmetiem.
 - 5.4. Darbalaikā, kad bērni strādā ar āmuru, zāģīti, adatu, bērnu skaits nevar pārsniegt 4-5 cilvēkus. Uzsākot darbu un darba gaitā, grupas skolotāja seko, lai attālums starp bērniem nebūtu bīstams bērna veselībai un dzīvībai.
 - 5.5. Strādājot ar stikla traukiem, jābūt uzmanīgam, lai tie nesaplīst, ja tomēr tas ir noticis – lauskas nedrīkst vākt ar rokām, bet jāuzslauka ar birsti.
 - 5.6. Nodarbību laikā, ja uz galda vai grīdas izlijis šķidrums un grīda ir slidena, brīdināt grupas skolotāju.
 - 5.7. Pēc nodarbības jāsakārto sava darba vieta.
 - 5.8. Nodarbību starplaikos aizliegts skriet pa grupu, grūstīties, aizskart citus bērnus.

- 5.9. Grupas vadināšanai logus atvērt vadināšanas režīmā.
- 5.10. Mācību starplaikos PII doties tikai ar grupas skolotāju. Rotaļājoties neapdraudēt savu un pārējo bērnu drošību, ar sīkām rotaļlietām spēlēties tikai pie galda un kopā ar pieaugušo.

6. Drošības noteikumi mūzikas zālē.

- 6.1. 2-4 gadus veciem bērniem:
- 6.1.1. Uz nodarbību iet piemērotos apavos;
 - 6.1.2. Kustības (skriet, lēkāt utt.) izpildīt tikai ar skolotājas atļauju;
 - 6.1.3. Pareizi sēdēt uz krēsliem un soliņiem – nešūpoties, negrūstīties;
 - 6.1.4. Ar mūzikas instrumentiem darbojas tikai skolotājas uzraudzībā, atbilstoši katra instrumenta pielietojumam;
 - 6.1.5. Ar mūzikas centru un citām elektroierīcēm darbojas tikai pieaugušie;
 - 6.1.6. Zāles dekorācijas un rotājumi nav domāti aiztikšanai ar rokām.
- 6.2. 5-7 gadus veciem bērniem:
- 6.2.1. Uz nodarbību iet piemērotos apavos, nesludināties.
 - 6.2.2. Kustības (skriet, lēkāt utt.) izpildīt tikai ar skolotājas atļauju;
 - 6.2.3. Pareizi sēdēt uz krēsliem un soliņiem;
 - 6.2.4. Nodarbību laikā neēst un nekošļāt košļājamo gumiju;
 - 6.2.5. Ar mūzikas instrumentiem darbojas tikai skolotājas uzraudzībā, atbilstoši katra instrumenta pielietojumam.
 - 6.2.6. Zāles dekorācijas un rotājumi nav domāti aiztikst ar rokām.

7. Pārvietošanas pa koridoriem un kāpnēm.

- 7.1. 2-4 gadus veciem bērniem:
- 7.1.1. Pa koridoriem iet soļos, nesludināties, negrūstīties;
 - 7.1.2. Pa kāpnēm iet ar apaviem kājās;
 - 7.1.3. Pa kāpnēm pārvietoties, turoties pie kāpņu margām;
 - 7.1.4. Pa kāpnēm iet lēnām un pa vienam pakāpienam, nelēkāt, negrūstīties.
- 7.2. 5-7 gadus veciem bērniem
- 7.2.1. Pa koridoriem iet soļos, nesludināties, negrūstīties
 - 7.2.2. Pa kāpnēm pārvietoties, turoties pie kāpņu margām;
 - 7.2.3. Iet pa pāriem, pa labo pusi;
 - 7.2.4. Pa kāpnēm iet lēnām un pa vienam pakāpienam, nelēkāt, negrūstīties.

8. Drošība mājturības nodarbībās PII

- 8.1. Strādājot ar šujamatām un asiem priekšmetiem:
- 8.1.1. Adatas nenomētāt, nebāzt mutē;
 - 8.1.2. Nedurstīties ar adatu un asiem priekšmetiem;
 - 8.1.3. Nespraust adatas un asos priekšmetus, kur pagadās;
 - 8.1.4. Neatstāt adatu iespraustu izšuvumā;
 - 8.1.5. Glabāt adatu kārbiņā vai adatu spilventiņā;
 - 8.1.6. Nemētāties ar adatām un asiem priekšmetiem;
 - 8.1.7. Nespraust adatu apģērbā;
 - 8.1.8. Adatām jābūt asām, nevainojami gludām un ar pietiekami lielu aci.
- 8.2. Strādājot ar šķērēm:
- 8.2.1. Izmantot grieznes ar noapaļotiem galiem;
 - 8.2.2. Grieznes izmanto tikai norādītā uzdevuma veikšanai;
 - 8.2.3. Grieznes padot aizvērtas, ar rokturiem pret biedru, ja jums padod šķēres, tās jāņem aiz rokturiem;
 - 8.2.4. Ar grieznēm nespēlēties, nebāzt mutē, nebakstīt citus;
 - 8.2.5. Būt uzmanīgam pret sevi un citiem bērniem;
 - 8.2.6. Ja iegūta traumu, ziņot par to skolotājai.
- 8.3. Strādājot ar līmi:
- 8.3.1. Līmi izmantot tikai paredzētā uzdevuma veikšanai;
 - 8.3.2. Nesmērēt galdu un citus piederumus;
 - 8.3.3. Nemētāt līmes trauku;
 - 8.3.4. Nebāzt mutē;
 - 8.3.5. Pēc darba sakārtot darba vietu, nomazgāt rokas.
- 8.4. Strādājot ar plastilīnu:
- 8.4.1. Darbam ar plastilīnu izmantot paliktni;
 - 8.4.2. Plastilīna griešanai izmantot plastilīna nazīti;
 - 8.4.3. Ja plastilīns nokritis uz grīdas, nekavējoties to pacelt;
 - 8.4.4. Nebāzt mutē;

8.4.5. Pēc darba sakārtot savu darba vietu, nomazgāt rokas.

9. Drošība vizuālās mākslas nodarbībās PII

- 9.1. Pirms darba uzsākšanas sakārtot darbavietu;
- 9.2. Ievērot drošību, strādājot ar instrumentiem un materiāliem;
- 9.3. Ja izlijušas krāsas vai ūdens, nekavējoties to saslaucīt;
- 9.4. Aizliegts nogaršot izmantojamās materiālus;
- 9.5. Krāsas glabāt aizvākotās;
- 9.6. Pēc darba sakārtot savu darba vietu, nomazgāt rokas.

10. Drošība darbā ar mikroskopu PII

- 10.1. Mikroskopu novietot 8- 10 cm. no galda malas;
- 10.2. Atvērt diafragmu;
- 10.3. Skatīties ar vienu aci okulārā un neaizvērt otru. Redzes laukumam visam jābūt vienmērīgi apgaismotam;
- 10.4. Skatoties ar vienu aci okulārā, lēni celt tubusu uz augšu, līdz iegūst skaidru attēlu;
- 10.5. Sākt pētīt objektu pie lielā palielinājuma;
- 10.6. Beidzot skatīties, pacelt tubusu, pagriezt mazo palielinājumu un tikai tad noņemt preparātu no priekšmeta galdiņa;
- 10.7. Darbu beidzot, mikroskopu atlikt pamatstāvoklī.

Bērnu rīcība ugunsdrošības ievērošanā

1. Bērna pienākums redzot ugunsgrēku:
 - 1.1. Rīkoties ātri! Skriet prom no degošās telpas un nekavējoši saukt skaļi palīgā pieaugušo un pastāstīt par redzēto!;
 - 1.2. Klausīt pieaugušā norādījumus - kuru evakuācijas ceļu izmantot, lai izklūtu no telpas;
 - 1.3. Pēc izklūšanas no telpas ātri sastāties pa pāriem, lai pieaugušie varētu saskaitīt bērnus;
 - 1.4. Zvanīt ugunsdzēsējiem uz 112 - pasakot, kas deg un nosaucot savu vārdu, uzvārdu, adresi;
 - 1.5. Uzreiz pamest telpu, nemēģināt noslēpties no liesmām telpā - ugunsdzēsēji vai pieaugušie var dūmos nepamānīt;
 - 1.6. Ja telpa ir piedūmota ar dūmiem, izklūt no tās jācenšas rāpus vai līšus, jo dūmi ceļas augšup un pie grīdas zem dūmiem ir vieglāk elpot un labāk var redzēt. Dūmos cilvēki var nosmakt;
 - 1.7. Ja nevar atstāt telpu, iet pie loga, rādīt zīmes ar rokām, kliegt, lai pamana glābēji;
 - 1.8. Nekrist panikā un nelēkt pa logu, ja nav iespējams izklūt no telpas. Gaidīt ugunsdzēsējus;
 - 1.9. Kad atbrauks ugunsdzēsēji, klausīt viņus un nebaidīties, viņi zina, kā izglābt;
 - 1.10. Ja deg drēbes apstāties, neskriet, lai uguns liesmas nepaliktu vēl lielākas;
 - 1.11. Ātri nogulties zemē! Vārtīties pa zemi vai grīdu, tad uguns liesmas ātrāk nodzisīs;
 - 1.12. Sērkokčiņi vai šķiltavas nav rotaļlietas. Ar tiem spēlēties ir bīstami. Var izcelties ugunsgrēks;
 - 1.13. Svecītes un brīnumsviecītes drīkst dedzināt tikai kopā ar pieaugušo;
 - 1.14. Nemest ugunskurā priekšmetus, kuri var sprāgt - aerosola baloniņus, šiferi. Tie var eksplodēt un ievainot.

Bērna rīcība elektrodrošības ievērošanā

1. Bērna rīcība elektrodrošības ievērošanā:
 - 1.1. Nekad neaiztikt elektriskās iekārtas, nemēģināt tās izzināt;
 - 1.2. Nebāzt pirkstus, priekšmetus (šķēres, adatas, pildspalvas, zīmuļus) elektrības kontaktos;
 - 1.3. Elektrības vadus no kontakta ligzdām atvienot drīkst tikai pieaugušie;
 - 1.4. Zemē nomestiem vadiem neķerties klāt, pastāstīt par to pieaugušajam;
 - 1.5. Uzmanīties, ja dzirdami sprakšķi elektrības vadā, kontakta ligzdā vai ierīcē, kas pieslēgta elektrībai, vai arī pamanāmi dūmi, nekavējoties atstāt telpu un saukt palīgā pieaugušo.

Bērnu rīcība pirmās palīdzības sniegšanā

1. Bērna rīcība pirmās palīdzības sniegšanā:
 - 1.1. ziņot pieaugušajiem, ja sajūt sāpes ķermenī vai gūta trauma;
 - 1.2. palīdzēt piecelties pakritušam bērnam, izrādīt līdzjūtību, ja kādam sāp;
 - 1.3. nobrāzumu nomazgāt ar tīru ūdeni, ja tas iespējams;
 - 1.4. ja stipri tek asinis, uzlikt salveti vai kabatas lakatiņu;
 - 1.5. ja asiņo deguns, galvu nedrīkst atlikt, jo asinis var iekļūt elpvados. Galva jānoliec uz priekšu. Uz pieres vai spranda var uzlikt mitru kompresi;
 - 1.6. ja esi stipri sasista galva, jāapguļas uz sāniem, jāgaida pieaugušā palīdzība;
 - 1.7. ja iegriezts pirkstā - celt roku uz augšu, un griezties pie pieaugušā, pastāstot, kas noticis;
 - 1.8. saslapinātas kājas - pārvilkt zeķes, apavus, neturēt kājas slapjas;
 - 1.9. ja nosalušas kājas – lēkāt, skriet, kustināt kāju pirkstus;
 - 1.10. pārkarsis saulē - doties ēnā, prasīt padzerties, saukt pieaugušo palīdzēt.

Bērnu rīcība ekskursijās un pārgājienos

1. PII bērni iet ekskursijās, pastaigās u.c., lai iepazītos ar pieaugušo darbu, apkārtni un nozīmīgām vietām;
2. Organizējot pastaigas, vērojumus ārpus iestādes teritorijas, skolotāja veic instruktāžu par drošību uz ielas un reģistrē speciāli iekārtotā veidlapā, norādot instrukcijas nosaukumu. Pēc instruktāžas pirmsskolas izglītības skolotājs, to apliecina ar parakstu, norādot grupu, datumu, bērnu skaitu.
3. Speciāli iekārtotā veidlapā skolotāja ieraksta veiktās pārrunas par drošību, uzvedību, instruktāžas numuru, ko pirmsskolas skolotāja apliecina ar savu parakstu.
4. Pirms došanās grupas ekskursijās, izbraukumos vai pārgājienos atbildīgais grupas skolotājs iestādes direktoram iesniedz rakstisku iesniegumu, kurā norādīts pārgājiena vai ekskursijas mērķis, maršruts, ilgums, dalībnieku saraksts, vecums, pārvietošanās veids, saziņas iespējas un pirmās palīdzības sniegšanas iespējas;
5. Bērnu rīcība ekskursijās un pārgājienos:
 - 5.1. Pastaigas laikā ārpus iestādes teritorijas jāiet pa pāriem aiz pieaugušā. Otrs pieaugušais ies kolonnas aizmugurē. Uz virsdrēbēm uzvelc atstarojošās krāsas vesti - esi redzams;
 - 5.2. Pārbaudīt vai kurpju auklas aizsietas, apģērbs kārtībā;
 - 5.3. Izpildīt pieaugušā norādījumus un pārvietošanās kārtību;
 - 5.4. Ievērot ceļu satiksmes noteikumus;
 - 5.5. stikla lauskas, nepazīstamas sēnes, ogas, augus, šļirces, asos zarus - nekādā gadījumā neaiztikt;
 - 5.6. Nemēģināt nogaršot visu , kas aug dabā, noraut visu - ogas , zariņus, zālīti u.c.;
 - 5.7. Ziņot skolotājam, ja slikti jūties;
 - 5.8. Sastopoties ar dzīvniekiem, tikai vērot tos;
 - 5.9. Neņemt saldumus vai kādas citas lietas no nepazīstamiem!

Bērnu drošība un rīcība masu pasākumos

1. Bērna drošība un rīcība masu pasākumos:
 - 1.1. Uzmanīgi klausīties skolotāju vai svētku vadītāju, sekot viņa norādēm;
 - 1.2. Izturies pieklājīgi pret citiem bērniem, negrūsties un neskrien pa zāli vai citu pasākumu telpu;
 - 1.3. Ja esi pazaudējis savus draugus vai vecākus, stāvēt uz vietas, tevi sameklēs;
 - 1.4. Ja pēkšņi pazūd gaisma telpā, kur ir svētki, ieklausīties, ko saka skolotāja un sekot viņas norādēm. Uzvedies mierīgi;
 - 1.5. Neaiztiek vadus, mūzikas instrumentus, mikrofonus un citas lietas, kas nodrošina pasākuma norisi;
 - 1.6. Masu pasākumos piedalies apģērbā un apavos, kas tev ļauj brīvi kustēties un pārvietoties;
 - 1.7. Ja tev tiek piedāvāta maska vai cits tērps, kas tev liedz brīvi izteikties, traucē kustēties vai elpot, par to saki pieaugušajam un novelc šo tērpu;
 - 1.8. Ja esi ieraudzījis savus vecākus uzreiz neskriet viņiem klāt, skolotāja pateiks, kad varēsi pieiet pie saviem vecākiem;
 - 1.9. Ja uzrunā un aicina nepazīstams cilvēks, neatbildēt un nesekot viņam. Pastāstīt par to skolotājai vai vecākiem;
 - 1.10. Nespieties pūlī, lai nenodarītu pāri sev un citiem.
 - 1.11. Ziņot skolotājai, ja jūties slikti vai esi guvis traumu.

Bērnu drošība un rīcība sporta sacensībās un nodarbībās

1. Bērna drošība un rīcība sporta sacensībās un nodarbībās:
 - 1.1. Piedalīties sporta sacensībās un nodarbībās tikai speciālā apģērbā un apavos;
 - 1.2. Rūpīgi izpildīt skolotājas norādījumus par drošības tehniku;
 - 1.3. Uzmanīgi klausīties sporta skolotājas norādījumus un spēju vai sacensību noteikumus;
 - 1.4. Sporta nodarbībās nelietot nekādas rotaslietas - ķēdītes, pulksteņus u.c.;
 - 1.5. Uz sporta nodarbībām ejot, nekošļāt košļājamo gumiju vai citas ēdamas lietas;
 - 1.6. Lietot sporta inventāru tikai ar skolotājas atļauju un viņas norādījumiem;
 - 1.7. Uzmanīgi ieklausīties skolotājas teiktajās instrukcijās un precīzi tās izpildīt;
 - 1.8. Pēc paveiktā darba noliec sporta inventāru tam paredzētā vietā;
 - 1.9. Piedaloties pasākumā, vērot, kur ir grupas, komandas biedri vai skolotāji, lai neapmaldītos pūlī;
 - 1.10. Ziņot skolotājai, ja esi nodarbības laikā savainojies;
 - 1.11. Ja veicot kādu aktivitāti paliek slikta dūša, nekavējoties informēt grupas vai sporta skolotāju.

Bērnu rīcība ekstremālās situācijās

1. Zināt, kādu situāciju var nosaukt par nestandarta vai ekstremālu.
2. Ekstremālās vai nestandarta situācijās, skaļi saukt pieaugušos un ievērot visus viņu norādījumus.
3. Nekavējoties jāatstāj notikuma vieta.
4. Bērna rīcība, plūdu gadījumā:
 - 4.1. Palikt grupas telpā;
 - 4.2. Gaidīt palīdzību.
5. Bērna rīcība vētras laikā:
 - 5.1. Atrasties grupas telpā kopā ar pieaugušajiem;
 - 5.2. Grupas telpā atrasties tālāk no logiem;
 - 5.3. Klausīties skolotāju norādījumus.
6. Bērna rīcība, vardarbības gadījumā:
 - 6.1. Obligāti ziņot vecākiem vai skolotājiem;
 - 6.2. Nerunāt ar nepazīstamiem cilvēkiem un neņemt no viņiem nekādu cienastu un lietas;
 - 6.3. Nekur neiet ar nepazīstamiem cilvēkiem;
7. Bērna rīcība, sastopoties ar sprāgstvielām:
 - 7.1. Paziņot skolotājam par nepazīstamo priekšmetu grupā vai rotaļu laukumā;
 - 7.2. Nedrīkst pieskarties nepazīstamiem priekšmetiem;
 - 7.3. Nedrīkst izkustināt tos no vietas, celt vai mest, sildīt vai sist pa to, nest mājās, likt krāsnī vai ugunskurā, mest ūdenī vai akā.
8. Bērnu rīcība, ugunsgrēka gadījumā:
 - 8.1. Ātri brīdināt pieaugušos un rīkoties saskaņā ar viņu norādījumu gadījumos:
 - 8.1.1. ja redzami atklāti dūmi;
 - 8.1.2. ja redzama atklāta uguns;
 - 8.1.3. ja gaisā jūtama īpatnēja smarža vai smaka.
 - 8.2. Stingri klausīties skolotājas norādījumus un izpildīt tos evakuācijas laikā;
 - 8.3. Nedrīkst nekur skriet un slēpties grupā, bet organizēti un ātri iziet no grupas telpa kopā ar visiem;
 - 8.4. Pagalmā turēties ar savas grupas bērniem un skolotājiem;
 - 8.5. Uzvesties uzmanīgi un mierīgi.
9. Bērnu rīcība gāzes smakas gadījumā:
 - 9.1. steidzīgi par to informēt pieaugušos;
 - 9.2. atstāt telpu pēc iespējas ātrāk;
 - 9.3. Zvanīt 112.

Bērnu rīcība nestandarta situācijās

1. Darba rīku, inventāra lūzumu gadījumos pārtraukt darbu ar tiem;
2. Mehānisko traumu gadījumos (saskrāpumi, iegriezumi u.c.), pārtraukt darbu , par notikušo ziņot grupas skolotājam un griezties pēc palīdzības pie PII medmāsas;
3. Redzot ko neierastu, nezināmu ziņot par redzamo pieaugušajiem;
4. Kad nezini ko darīt nezināmā situācijā, vērsties pie pieaugušā;
5. Nekad uz ielas nerunāt ar nepazīstamiem cilvēkiem;
6. Nekādā gadījumā nekāpt svešā mašīnā. Ja mēģina iesēdināt mašīnā ar viltu vai varu, pretoties un skaļi saukt palīgā;
7. Ja ķermeni aizskar svešs cilvēks, obligāti pretoties un saukt pēc palīdzības. Pastāstīt par notikušo pieaugušajiem;
8. Nepiekrīst iet līdz nepazīstamiem bērniem vai pieaugušajiem krūmos, jaunceltnē, vai kādā citā vietā, kur būs "brīnumi"- klauni, kaķēni, kucēni vai iedos saldējumu vai konfektes;
9. Neņemt rokās svešas nepazīstamas lietas;
10. Dzirdot trauksmes signalizācijas skaņas, sekot pieaugušā norādījumiem un atstāt telpu;
11. Esi apdedzinājis roku - turēt to zem auksta tekoša krāna līdz sāpes mazinās;
12. Iedūrās skabarga - griezties pēc palīdzības pie pieaugušā;
13. Izkritušu bateriju no rotaļlietas atdot pieaugušajiem.

Ceļu satiksmes drošība bērniem

1. Bērna ceļu satiksmes drošība:
 - 1.1. Iela nav domāta rotaļām un skriešanai;
 - 1.2. Nedrīkst rotaļāties uz ceļa vai dzelzceļa tuvumā;
 - 1.3. Iegaumēt, ko nozīmē luksofora katras krāsas gaismas (sarkanā - stāvi, dzeltenā - gaidi, zaļā - ej).
Ievērot to ik dienas;
 - 1.4. Pa ietvi iet pārī ar draugu pa ietves labo pusi.
 - 1.5. Būt uzmanīgam ielu krustojumos.
 - 1.6. Atcerieties, ka ejot pastaigā, kad laukā vairs nav gaišs, pie apgērbta jāpieliek atstarotājs.
 - 1.7. Šķērsot ceļu tikai pie zaļās gaismas gājēju pārejās;
 - 1.8. Ja gājēju pāreju nav, nogaidīt, kamēr tuvumā nav mašīnu un tad šķērsot ielu, palūkojoties vispirms uz kreiso, tad uz labo pusi;
 - 1.9. Braukt ar velosipēdu pa ielu var tikai kopā ar pieaugušo, uzliekot galvā ķiveri;

*Pielikums Nr.14
Valmieras 2.vidusskolas struktūrvienības "Varavīksne"
Drošības tehnikas noteikumiem bērniem*

Bērnu drošība uz ledus un ūdens

1. Bērna drošība uz ledus un ūdens:

- 1.1. Tuvoties upei, ezeram, dīķim tikai kopā ar pieaugušo;
- 1.2. Iet ūdenī tikai kopā ar pieaugušo;
- 1.3. Peldēt krasta tuvumā tikai tad, ja malā stāv kāds pieaugušais;
- 1.4. Nestāvēt un nespēlēties vietās, kur var iekrist ūdenī;
- 1.5. Nekad nespēlēt spēles, kur kādu bērnu tur zem ūdens, jo bērns var aizrīties ar ūdeni un nosmakt;
- 1.6. Nedrīkst tālu peldēt no krasta ar piepūšamiem matračiem un kamerām, jo ja tie var sākt zaudēt gaisu;
- 1.7. Nejokoties ūdenī skaļi saucot : "Palīgā es slīkstu!", jo situācijā, kad tiešām var būt vajadzīga palīdzība, neviens nepievērsīs uzmanību;
- 1.8. Aizsalušām upēm, ezeriem vai dīķiem tuvoties tikai kopā ar pieaugušajiem;
- 1.9. Par ledus biezuma pārbaudi parūpēsies pieaugušie, nosakot vai drīkst pa to staigāt, rotaļāties;
- 1.10. Slidināties pa ledus celiņiem, ievērojot pieaugušā norādījumus par slidināšanās virzieniem.

*Pielikums Nr.15
Valmieras 2.vidusskolas struktūrvienības "Varavīksne"
Drošības tehnikas noteikumiem bērniem*

Bērnu personīgās higiēnas un darba higiēnas ievērošanai

1. Bērnu personīgā higiēnas un darba higiēna:
 - 1.1. Sekot sava apģērba tīrībai, matu kārtībai;
 - 1.2. Lūgt pieaugušo aizpogāt pogas, aizsiet kurpju auklas, ja to nevari izdarīt pats;
 - 1.3. Ievērot, ka virsdrēbes un ielas apavi ir jāatstāj garderobē;
 - 1.4. Slapjo apģērbu nelikt skapī, bet likt žāvēties;
 - 1.5. Kopā ar vecākiem sekot sava apģērbu skapīša tīrībai;
 - 1.6. Sporta nodarbībās piedalīties tikai sporta apģērbā un apavos;
 - 1.7. Sekot, lai tev būtu personīgie higiēnas piederumi: ķemme vai suka, kabatlakatiņš vai salvetītes, zobu birste;
 - 1.8. Mazgāt rokas pirms katras ēdienreizes un pēc nepieciešamības;
 - 1.9. Elementāros darbus veikt kopā ar pieaugušo;
 - 1.10. Strādājot izmantot tikai pieaugušā atļautos darba rīkus bērniem;
 - 1.11. Nolikt darba instrumentus pēc darba tiem paredzētā vietā;
 - 1.12. Strādājot ar krāsām, plastilīnu, izmantot paliktņi, uzlocīt piedurknes.